

FFB-13/2010.
(FFB-13/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2010. október 20-án, szerdán, 12 órakor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>Dobson Tibor ezredes (Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) tájékoztatója</i>	5
<i>Dr. Illés Zoltán államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i>	8
<i>Kérdések</i>	8
<i>Válaszadás</i>	12
<i>A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gázkibocsátásának csökkentéséről szóló törvényjavaslat (T/1243. szám)</i>	17
<i>Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása</i>	18
<i>Dr. Nagy Andor (KDNP) ügyrendi javaslata</i>	20
<i>A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1245. szám)</i>	20
<i>Módosító javaslatok megvitatása</i>	20
<i>A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/1248. szám)</i>	23
<i>Az adó- és járuléktörvények, a számviteli törvény és a könyvvizsgálói kamarai törvény, valamint az európai közösségi jogharmonizációs kötelezettségek teljesítését célzó adó- és vámjogi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1376. szám)</i>	23
<i>Szatmári László főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium) tájékoztatója</i>	24
<i>Kérdések, észrevételek</i>	25
<i>Válaszadás</i>	27
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	28
<i>Egyebek</i>	28

Napirendi javaslat

1. A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gázkibocsátásának csökkentéséről szóló törvényjavaslat (T/1243. szám)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
2. A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1966. évi XXI. törvény valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1245. szám)
(Módosító javaslatok megvitatása)
3. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/1248. szám)
(A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)
4. Az adó- és járuléktörvények, a számviteli törvény és a könyvvizsgálói kamarai törvény, valamint az európai közösségi jogharmonizációs kötelezettségek teljesítését célzó adó- és vámjogi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1376. szám)
(Általános vita)
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Jávor Benedek** (LMP), a bizottság elnöke

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) alelnök
Dr. Nagy Andor (KDNP) alelnök
Dr. Oláh Lajos (MSZP) alelnök
Dr. Bácskai János (Fidesz)
Bartos Mónika (Fidesz)
Bodó Imre (Fidesz)
Fejér Andor (Fidesz)
Fülöp István (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz)
Sebestyén László (Fidesz)
Dr. Aradszki András (KDNP)
Bödecs Barna (Jobbik)
Kepli Lajos (Jobbik)
Dr. Szili Katalin (Független)

Helyettesítési megbízást adott

Bányai Gábor (Fidesz) dr. Bácskai Jánosnak (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz) Fejér Andornak (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz) Bartos Mónikának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Szalóki Gyula főtanácsadó

Hozzászóló meghívottak

Dr. Illés Zoltán államtitkár, Vidékfejlesztési Minisztérium
Dr. Szaló Péter államtitkár, Nemzetgazdasági Minisztérium
Dobson Tibor ezredes, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Kovács Pál főosztályvezető, Nemzetgazdasági Minisztérium
Szatmári László főosztályvezető-helyettes, Nemzetgazdasági Minisztérium

(Az ülés kezdetének időpontja: 12 óra 04 perc)

Elnöki bevezető

JÁVOR BENEDEK (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szeretettel köszöntöm a bizottság megjelent tagjait, illetve vendégeinket, köztük Dobson Tibor ezredes urat az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságtól. Megállapítom, hogy 12 fővel a bizottság határozatképes, tehát meg tudjuk kezdeni az ülésünket.

A napirend elfogadása

Kérdezem: az előzetesen írásban kiküldött napirendi javaslat elfogadható-e a bizottság számára? Amennyiben igen, kérem, kézfelemeléssel jelezzék! (Szavazás. – Mindenki jelez.) A bizottság egyhangúan elfogadta a napirendet, tehát a napirend szerint haladunk.

A napirend előtt tájékoztatást kértünk részben a Katasztrófavédelmi Főigazgatóságtól, részben pedig a Vidékfejlesztési Minisztériumtól. Egyelőre Dobson Tibor ezredes úr van jelen. A bizottság tagjai a héten már igényelték a tájékoztatást a kárelhárítás állásáról, a jelenlegi helyzetről Kolontár, Devecser térségében, kérem, adjon erről tájékoztatást. Ön a szó, ezredes úr.

Dobson Tibor ezredes (Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) tájékoztatója

DOBSON TIBOR ezredes (Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság): Jó napot kívánok. Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Október 4-én 12 óra 30 perckor érkezett a jelzés az ajkai tűzoltósághoz, hogy Kolontár települést víz önti el, hangsúlyozom, víz önti el. Erre a jelzésre indultak el az ajkai tűzoltók. Kérve a helyszínre, azt tapasztalták, hogy itt nem vízről és nem elsősorban vízről van szó, hanem egy soha nem látott veszélyhelyzetről. E miatt azonnal megemelték a riasztási fokozatot, és beindult az a riasztási lánc, amely ilyenkor a szakmai protokollnak megfelel. Ez nyilván túlnyúlik a tűzoltóság lehetőségein és hatáskörén, de ebben a tevékenységben valamennyi érintett tárca, országos hatáskörű szervezet végrehajtó egységei, törzsei bekapcsolódtak, és megkezdte működését annak rendje, módja szerint idő arányában a kárfelvétel.

A területet az Ajkai Timföldgyár 10-es tározójának északi gátján keletkezett mintegy 50 méter széles sérülés során kiömlő, nagyjából 700 ezer köbméternyi vörösiszap és lúgos víz árasztotta el. Ez a mennyiségű veszélyes anyag – hangsúlyozom, hogy veszélyes anyag – elöntötte Kolontár település szélét, itt nagyságrendben mintegy 50 lakóházat érintett valamilyen formában, vagy súlyosan megrongálta, vagy részben összedöntötte, vagy az iszap elöntötte a lakóterületet. Ezt követően az iszap, amelynek a magassága nagyjából 2 méteres volt, továbbrohant Devecser város felé, keresztül a területen, a földeken, ott kiszélesedett egy delta torkolathoz hasonlóan, és nagyjából 1,5 méter magasságban öntött el Devecserben 7 hektárt, ami 21 utcát jelent, és nagyságrendben közel 300 lakóházat érintett valamilyen formában.

Óriási szerencse, hogy ez hétfőn koradélután történt, az emberek, a gyerekek túlnyomó többsége iskolában vagy a munkahelyükön volt, de így sem lehetett a tragédiát elhunyta nélkül teljes egészében megelőzni, erre nem volt mód, ugyanis a bekövetkezés pillanatában, mielőtt még kiérkeztek volna a tűzoltók, Kolontár településen az iszapáradat tudhatóan 4 személyt elsodort, ők gyakorlatilag azonnal az életüket veszítették, további 3 személy eltűnt, később őket a kutatás során a speciális mentők és a kollégáim, illetve a járőkelők megtalálták, ők is elhunytak, nem tudunk rajtuk segíteni. Tudomásom szerint a kórházban 2 személy

hunyt el, tehát összesen 9 személy vesztette életét ezen tragédia kapcsán. A legutolsó információ az, hogy a kórházban most 47 személyt ápolnak, közülük 9 személynek súlyosabb az állapota, de ebbe nem kívánnék belemenni, mert nem vagyok orvos, nem tudom részletesen elmondani, hogy milyen sérüléseik vannak.

Az iszapfolyam elérte Somlóvásárhely települést is a Torna patakon keresztül, ott 21 lakóházat érintett. Megjegyzem, hogy a polgármester úr által a helyszínen adott tájékoztatás és a személyes meggyőződésem alapján, ha nem is jártam minden lakóházban, de a lakóházak lakóterét Somlóvásárhelyen nem öntötte el az iszap, így azok az udvarok takarítása, az utcák, udvarok gipsszel történő mentesítése után lakhatóak maradtak.

Az iszapáradat, túl azon, hogy óriási, még fel nem mérhető károkat okozott, hiszen a felmérés még a lakóterületek vonatkozásában is tart, érintette, jelentős mértékben károsította a külterületet, nyilván érintette az élővilágot, hiszen a Torna patakon keresztül bejutva a Marcal folyóba, súlyos károkat okozott az élővilágban. Ennek a lúgos anyagnak a pH-értéke 13-as pH-érték volt, ez nagyon veszélyes, az égésnél súlyosabb sérülést okoz, illetve okozott, és ezt a pH-értéket kellett csökkentenünk folyamatosan a helyszínen az élővíz, tehát a Rába és a Duna további védelme érdekében. Ezt ecetsavval, gipszes szórással, illetve fenékküszöbök lehelyezésével végeztük. Itt jelentős munkát végzett a környezetvédelmi szakemberek csapata, illetve a vízügy csapata is, a sok más együttműködőt nem kívánnám felsorolni, hiszen nagyon hosszú a sor, itt a honvédség, a tűzoltók és tényleg nagyon sok szervezet részt vett ebben.

A tevékenység a továbbiakban a lakosság elhelyezésével folytatódott, a lakosságot kellett biztonságba helyezni. Kolontárról összesen, beleértve a vasárnapi kitelepítést is, mintegy 700 személyt kellett elhelyezni, Devecserrel nagyjából szintén 700 személy távozott. Devecserrel a személyek felét, annak során, hogy az esemény bekövetkezett, ki kellett telepíteni, a másik fele, alapvetően lelki okok miatt, a települést önként hagyta el, ők jelenleg egyelőre még távol vannak a településtől, őket nem is lehet visszatelepíteni, hiszen a lakóházak túlnyomó többsége az iszaptól érintett, és olyan lakóházba embert nem telepítünk vissza, amelyben iszap van, ezt hangsúlyozom. Visszatelepítés egyedül Kolontárra történt, azokba a lakóházakba, amelyek az iszap által nem voltak érintve. Annak a 47 lakóháznak, amelyek az iszap által érintettek, a felmérése és a szükséges bontási engedély kiadása folyamatban van. Egyelőre 23 lakóház bontási engedélyét adták ki, és a lakóházak bontása tegnap megkezdődött. Ez a 23 lakóház túlmutat a korábbi 9 lakóházon. A 9 lakóházat azért is kellett lebontani, mert egyrészt az iszap érintette, másrészt pedig a kiépült védmű kapcsán ezeknek a lakóházaknak visszaduzzasztó hatásuk lett volna, így a bontásuk szükségessé vált, mert egy újabb kiöntés kapcsán – bár bízunk benne, hogy ilyen soha nem lesz – a település környezetvédelmét ez garantálja.

Megjegyzem, a kitelepítés azért történt akkor vasárnap kora hajnalban vagy kora reggel, mert a 10-es tározó sérült északi gátján további repedések keletkeztek, nagyjából öt nagyobb repedést tudtunk akkor összeszámolni. Ezen repedések egyenként olyan fél méteresek voltak, és a repedések között is fél méter magasságkülönbség volt, ami annak a jele, hogy a gát megrogyott, egyébként ma sem lehet kizárni, hogy továbbrongálódhat, viszont akkor éjszaka nem tudtuk volna garantálni, hogyha ez az északi gát leomlik, nem rántja-e esetleg magával, nem sérül-e meg ennek hatására a 9-es tározó védműve, mert akkor a két tározó tartalma együttesen szabadult volna ki, és újra előtéssel kellett volna számolnunk valamennyi területen, tehát Kolontár, Devecser és további részek vonatkozásában. Ezért indult el a védmű építése, amit gyakorlatilag majdnem 4 nap alatt olyan állapotba hoztak a kollégák a víz irányításával, amely védmű ebben a műszaki készenletben már jóval korábban is biztosítja a térség védelmét. Tehát hármas védműről van szó: kettő található a tározó és Kolontár település között, egy pedig Kolontár településbe bekötötte, amely zárul a Devecser-Kolontár összekötő úttal, így biztosítja a település védelmét.

A levegőszennyezést és az iszap hatását érthető módon nagyon sokszor kérdezték. Nagyon sok szervezet volt jelen, méréseket végeztek, mi is folyamatosan mértünk. Továbbra is megerősítem, hogy a porkoncentráció egészségügyi határértéke a mi méréseink alapján a munkaterületeken érthető módon magasabb volt, hiszen akkor jó idő volt, napos idő volt, amikor a takarítási munkák, a kárelhárítás, a romok összetakarítása folytak, de óhatatlanul volt porképződés, amit locsolással igyekeztünk megakadályozni, ezt most is, ha éppen nem szakad az eső. Itt köteleztük a beavatkozó állományt, legyen bármelyik szervezet tagja, hogy viselje a védőeszközt, ami jelentette a porálarcot, jelentette a védőszemüveget, jelentette a gumicsizmát, valamint az egyszer használatos védőruhát, illetve a gumikesztyűt. Azokon a területeken, amelyeket az iszap nem érintett, tehát nem volt jelen az iszap, és nem folyt munkavégzés, ott nem volt, ami felkavarja a port, nem volt szükséges a mérések alapján sem a védőeszközök viselése, viszont ettől függetlenül mindenkinek, aki ezt igényelte bármilyen szempontból, vagy azért, mert allergiás, vagy azért, mert lelki okok miatt kérte, védőeszközt mindenkinek adtunk, és azóta is folyamatosan adunk porálarcot, ezzel tehát nem volt és nem is lesz probléma, ezt nyilván valamennyi látogató részére is biztosítjuk.

Az ivóvízbázist a mérések alapján ez az áradat és a káros hatása nem érintette, a lakossági vízellátást e miatt a környéken nem kellett korlátoznunk, nem volt szükséges a lakosság lajtos kocsival vagy palackos vízzel történő ellátása. Ez nyilván igaz a további területekre is. A Dunába, a Rábába sem került olyan mennyiségű anyag, ami károkat okozott volna. Megjegyzem, a kezelésnek megfelelően, a többoldalú kezelés alapján a Rába és a Duna pH-értéke normálisközeli maradt, a Rábán a Marcal torkolatánál mértünk még korábban, az előző időszakban 9 körüli pH-értéket, ez nyilván nem jó, viszont ettől feljebb ez a pH-érték jelentősen csökkent, emiatt a Rábán és a Dunán nem volt halpusztulás, bár ezt konkrétan nem tudjuk bizonyítani. A haltetek, amelyek lefolytak a Marcalon, sajnos, a Rábán, Dunán keresztül további területekre is elterjedtek. Volt vadpusztulás is, hiszen azok a vadak, amelyek a Marcalból ittak, elpusztultak, ezért kértük a lakosságot, hogy az elhullott állatokat, halakat ne fogyasszák, mert ezek veszélyesek lehetnek számukra.

Az iszap hatása maró hatású, erről röviden beszéltem, tehát a bőrrel érintkezéskor bő vízzel kell lemosni, és aki dolgozik, annak nyilván védőeszközt kell viselnie. A lakosságot az Egészségügyi Világszervezet és az Európai Unió szakembereinek tanácsai alapján további javaslatokkal láttuk el, hogy hogyan célszerű ezen a területen élni, mit célszerű betartani higiénés szempontból, tehát például azt, hogy a lakásba ne menjünk be cipővel, mossuk le a cipő talpát, hiszen Devecseren óhatatlanul tapad a cipőre ebből az anyagból, ezt nem lehet kiküszöbölni. Devecseren keresztül járkálnak a teherautók, ugyan több mentesítő ponton lemossák őket, de a vízzel keveredett hígult anyag elfolyhat a járdára vagy bárhová, ez alapvető szempont. A kézmosást szintén ajánlottuk, és ahogyan mondtam, aki úgy gondolja, annak persze adunk porálarcot.

A beavatkozó erők nagysága: gyakorlatilag a jelen helyzetben továbbra is mintegy 700 személy dolgozik, nagyjából 260 technikai eszközzel a területen, szervezett formában, ami azt jelenti, hogy a Magyar Honvédség, a tűzoltóság, a katasztrófavédelem, a polgári védelem, a vízügy, a mentők és sok építő szervezet, ÁNTSZ – nem tudnám mindegyiket felsorolni – és körülbelül 600-700 önkéntes, akik kimondottan közmunkát végeznek, tehát lapátolnak a területen, takarítják az iszapot, ezt hordják vissza a 4-es tározóba, emiatt az Ajka-Devecser közötti út forgalmát korlátozni kell, mert nagyon sok a teherautó, és az fontos szempont, hogy ne engedjük rá a közúti forgalmat.

A településeken megindult a kárfelmérés, a lakókkal történő egyeztetés. A lakóknak nyilatkozniuk kell, hogy mit szeretnének, mit akarnak, tehát vagy új építésű lakást, akkor várni kell, de addig kapnak lakhatási támogatást, például albérletben töltik azt a pár hónapot, amíg a lakásuk felépül, vagy használt ingatlant választanak Devecseren vagy valahol az országban, és odaköltözhetnek, szinte – idézőjelben – „azonnal”, vagy pedig, ahogyan

mondottam, az új építésű lakást választhatják. Ezt lehet az adott lakóhelyen vagy egy másik lakóhelyen választani. Nyilván sokan lesznek, akik lelki okok vagy más ok miatt nem kívánnak visszatérni. Kolontár lakosságából a legutolsó információ szerint 500-an tértek vissza a településre, a faluba, 192 ember pedig eddig nem akart, vagy nem döntötte el, hogy vissza akar-e menni a településre. Nyilvánvaló, akinek nincsen lakóháza vagy az iszapár öntötte el, az nem kérdés, hogy nem tud visszamenni, hiszen hová menne vissza, ha nincs lakóháza.

Megjegyzem, ez a veszélyhelyzet – erre mindjárt kitérek –, ez a körülmény rosszabb volt, mint az árvíz, ezt tudomásul kell venni. A veszélyhelyzetet illetően nagyon sokat hallottam, hogy veszélyhelyzetben miért települnek vissza az emberek. A veszélyhelyzet egy minősített időszaki megfogalmazás, amely konkrétan nem azt jelenti, hogy a veszélyhelyzetben az emberek életveszélyben vannak, hiszen, ha az emberek életveszélyben volnának, akkor nem lehetnének ott, ezt lássuk be. A veszélyhelyzet, mint kategória, azt jelenti, azt teszi lehetővé, hogy erőeszköz-koncentrációt alkalmazunk a területen, és központi finanszírozással ezt a kontingenst működtetni tudjuk, ezáltal az önkormányzatokat tehermentesítjük erről az oldalról. Ha mi levonulnánk a helyszínről, értem ez alatt a hivatásos, hivatalos szervezeteket, akkor nem tudnák ezt a munkát elvégezni, mert nincs miből, nincs rá sem eszköz, sem ember, ezért kellett ezt a kategóriát fenntartani.

Én befejeztem, ha van kérdés, szívesen válaszolok rá.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Azt gondolom, először adjuk meg a szót Illés államtitkár úrnak, aki a Vidékfejlesztési Minisztérium részéről fog tízperces időkeretben tájékoztatást adni, utána egyben lehet kérdéseket feltenni.

Egyben köszöntöm az államtitkár urat, és megadom a szót.

Dr. Illés Zoltán államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója

DR. ILLÉS ZOLTÁN államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim! Arra szeretnék engedélyt kérni az elnök úrtól, hogy úgy, ahogyan a múltkori alkalommal, egyrészt ugyan mindenkit ismerek az asztal körül, és mindenkivel tegező viszonyban vagyok, de az ülés folyamata alatt magázódn szeretnék, másrészt pedig 16 nap telt el a katasztrófa óta, közel egy hét után volt egy bizottsági meghallgatás erről a témáról, a tetejében Dobson Tibor katasztrófavédelmi szóvivő itt most egy kiváló jelentést tett mindnyájunk füle hallatára, és azt szeretném, hogy ugyan van új információ, amit megosztanék önökkel, de azt javaslom, változtassunk a munkamódszeren, önök kérdezzenek, utána pedig én belefűzöm a mondanivalómat a válaszaimba. Amennyiben az elnök úr erre lehetőséget ad, akkor ezt megköszönném, ez a javaslatom.

ELNÖK: Kérdezem a bizottság tagjait, elfogadható-e ez a munkamenet. (*Egyetértő jelzések.*) Nem látok tiltakozást, akkor legyen így. Csak annyit azért pontosítanék, hogy egészen pontosan két hete volt a bizottság előző tájékoztatása, két nappal a katasztrófa után, úgyhogy azt gondolom, a bizottság számára fontos, hogy azért rendszeres időközönként tényleg megfelelő információt kapjunk.

Kérem a bizottság tagjait, hogy a kérdéseiket tegyék fel.

(*Jelzésre:*) Bödecs képviselő úr, öné a szó.

Kérdések

BÖDECS BARNA (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Szóvivő Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Több kérdést szeretnék feltenni. Az első kérdésem a nem lebontandó, de a

szennyezett kategóriába tartozó lakóházakkal kapcsolatos. Hogyan látják, milyen esély van arra, hogy ezeket az ingatlanokat, illetve az ezekhez kapcsolódó telkeket megfelelő mértékben mentesíteni tudják, úgy, hogy az emberek adott esetben oda visszaköltözhessenek? Mik ennek a technikai, technológiai lehetőségei? Folytak-e már ilyen munkák? Ez az első kérdéskör.

A másik a porterhelésre vonatkozik. Nyilván ez egy rendkívül változó kategória, hiszen a csapadék függvénye. Az nagyon üdvös, hogy az utakat locsolják, ez nyilván az azonnali közlekedési vagy munkavégzési porfelverődés veszélyét jelentősen csökkenti, ugyanakkor akár a téli, akár a tavaszi periódusban, tehát bármikor lehet Magyarországon olyan száraz időszak, amikor a környező földeken, az elárasztott területeken képződött iszap porosodik, és egy komolyabb széllelés vagy szeles időszak a port Devecser, Kolontár vagy Somlóvásárhely területére behordja. Ilyen esetre felkészültek-e? Ilyen esetben hogyan tudják az ott élő, egyébként az iszap által közvetlenül nem sújtott lakosságot megvédeni? Ilyen esetben, hogyha szükségessé válik a lakosság elhelyezése, erre fel tudnak-e készülni?

Ehhez kapcsolódó kérdésem: én magam is jártam a helyszínen, és pár órás tartózkodás után maszk nélkül éreztem ennek a pornak a károsító hatását mind a légszövemben, mind az arcomon és a szememben. Ennek a szennyezésnek az összetevői folytán egyáltalán milyen kitétséget javasolnak? Egyáltalán ez a lakosság számára meddig elviselhető és elfogadható? Vannak-e erre vonatkozó mérések vagy egészségügyi adatok?

A következő kérdésem: mi a helyzet a lakosságnak azzal a részével, amelyik mondjuk a lakáskörülményeit továbbra is biztosítani tudja, de a katasztrófa következtében a megélhetését, a munkahelyét elveszítette? Ezzel kapcsolatban történtek-e intézkedések?

A negyedik kérdésem: azon emberek esetében, akiknek a lakóháza megsemmisült, akár véglegesen, akár ideiglenesen az elhelyezés további megoldására a kormány, illetőleg az önkormányzatok milyen intézkedéseket tettek?

Az ötödik kérdésem: a környező földek mentesítése mikor, milyen ütemezéssel, milyen gépi vagy egyéb erőforrások bevonásával fog megtörténni? Az innen kitermelésre kerülő iszapot hol tudják elhelyezni?

Az utolsó kérdésem: jelenleg mi a helyzet a 10-es tározó falával? Mi a helyzet a szintén folyékony anyagot tartalmazó 9-es tározó műszaki biztonságával? Ehhez kapcsolódó kérdésem: az állami ellenőrzés alá vont Mal Zrt. megkezdte a termelő tevékenységét, és a frissen keletkező hulladékot hová tárolják be? Tettek-e arra vonatkozóan bármilyen intézkedést, hogy a jövőben ilyen magas pH-értékű anyag ne kerüljön lerakásra?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Azt javaslom, hogy még két bizottsági tag, illetve jó magam és Szili Katalin is jelezték, hogy kérdést kívánnak intézni, az egyik Nagy Andor alelnök úr. Talán ezeket a kérdéseket még végig tudjuk hallgatni, fel tudják jegyezni a kérdéseket, és utána egyben lehet válaszolni. Ahogyan sorrendben jeleztük a hozzászólási szándékunkat, én is feltenném a kérdéseimet, amelyek jó részét Bödecs képviselő úr egyébként már feltette a porszennyezésre vonatkozóan, az iszap által szennyezett külterületeken a szennyezett anyag, illetve a felső talajréteg összetakarítására vonatkozóan, valamint a gát stabilitását illetően.

Azt gondolom, egyetértve a képviselő úrral, hogy elsőrendű fontosságú lenne, hogy minél hamarabb történjen meg ezeken a szennyezett területeken a kiömlött vörösiszap összegyűjtése. Ez gyakorlatilag a külterületeken, legalább is a legutóbbi látogatásomkor, még nem kezdődött meg, tehát a belterületi mentesítés zajlik, de a külterületeken nem. Úgy gondolom, ez azért kockázatot hordoz a helyben lakók számára. Már a balesetet követő napokban felvetődött, jó magam is felvettem, vajon egyáltalán rendelkezésre áll-e a magyar kormányzatnak, illetve a védekezésben részt vevő szervezetek gépekben, emberállományban az a kapacitás, amelyik alkalmas arra, hogy ez a kárelhárítás rövid időn

belül megtörténjen? Amennyiben nem, akkor vajon nem volna-e szükséges nemzetközi segítséget kérni ezen a területen, hogy minél hamarabb megtörténhessen? A nemzetközi szervezetek tájékoztatása alapján ők felajánlottak egyébként különböző segítséget a magyar fél részére, de ezekre nem tartott igényt a magyar fél, közben a fontos kárelhárítási munka a külterületeken még el sem kezdődött. Itt valóban jó lenne egy pontos ütemezést látni, és úgy gondolom, ha szükséges – itt volt Georgieva asszony és az Unió szakértői csoportja is –, volna rá mód, hogy akár nemzetközi segítséget kérjünk.

A következő kérdésem, elsősorban az államtitkár úrhoz: nyilvánvalóan nagyon sokrétű a felelősség az ügyben, ki mindenkinek van felelőssége, a cég felelőssége nem is kérdéses, és úgy tűnik, itt, ezen a területen elég határozott lépések történtek, ugyanakkor felvetődik a környezetvédelmi hatóság felelőssége is. Én most elsősorban nem is az ellenőrzést végző munkatársak felelősségét vetném fel, mert az tény, hogy a környezetvédelmi hatóság ellenőrzési protokolljában nem szerepel a gát stabilitásának az ellenőrzése, az azonban mindenképpen felmerül, hogy a Mal Zrt. a 2006. évi „Egységes környezethasználati engedélyében” nem veszélyes, tehát normál hulladék lerakására vonatkozó engedélyt kapott, miközben a lerakott vörösiszapot a kémiai tulajdonságai, a magas pH-értéke egyértelműen veszélyes hulladékká minősítik. Itt véleményem szerint súlyos szakmai hiba történt az engedélyező hatóság részéről. Ennek a felelősségnek a kivizsgálásáról eddig nem röppentek fel hírek. Kérdezem az államtitkár urat: várható-e, hogy ez a felelősség is megállapításra kerül?

Nem vagyok híve a személyes boszorkányüldözéseknek, de az tényszerű, hogy az „Egységes környezethasználati engedély” kiadásakor ennek a felügyelőségnek az igazgatója Kling István úr volt, aki most helyettes államtitkári rangban a minisztériumban van, tehát itt nagyon fontos lenne, hogy pontosan állapítsuk meg, ebben az ügyben kinek, milyen felelőssége van.

Végül az utolsó nem is kérdés, inkább csak felvetés: a Marcal folyó élővilága gyakorlatilag kipusztult. Ezt a csatornaszerű mesterséges medret, amelyben a Marcal folyik, vastagon borítja a vörösiszap, itt is kárelhárításra lesz szükség. Megfogalmazódtak a természetvédelmi szervezetek részéről olyan javaslatok, amelyeket az LMP is maradéktalanul támogatni tud, hogy ezt egy vízügyi helyreállítással kössük egybe, és a Marcal folyót az eredeti kanyargós medrébe, az ő Marcal medrébe visszaterelve lehetne helyreállítani, egyben a vizes élőhelyeket is, és lehetővé lehetne tenni a folyó ökológiai rehabilitációját is, az így mentesített jelenlegi mesterséges mederből pedig könnyebben ki lehetne venni az ott lerakódott vörösiszapot. Ezt a minisztérium figyelmébe szeretném ajánlani, hogy a rehabilitáció keretében ilyen irányba is lehetne mozdulni.

Átadom a szót Szili Katalinnak, aki szintén kérdéseket kíván feltenni.

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Folytatva ezeket a kérdéseket, nyilván elfogadva az államtitkár úr felajánlott magázódását, hiszen hivatalos körülmények között ez nem is történhet másként, előljáróban szeretném Dobson úrak megköszönni a tájékoztatást, és önön keresztül valamennyi munkatársának, valamint a helyi önkéntesnek azt, amit önök az elmúlt napokban, hetekben minden erőfeszítést felülmúlóan tettek. Azt hiszem, ezt tehetem az egész bizottságunk nevében. (*Dobson Tibor: Köszönöm szépen.*)

Az államtitkár úrhoz két kérdéskört szeretnék érinteni. Egyrészt nyilván azt, ami a konkrét esetet jelenti, ebben képviselőtársaim elég széles körű kérdéssorozatot intéztek önhöz, ezt még két dologgal egészíteném ki. Az egyik, amit én magam a sajtóban olvastam, ez a vörösiszap veszélyes hulladékká nyilvánításának kérdéskörét, ennek az indokait érinti. Ahogyan ebben tájékoztattam, az államtitkár úr azt jelezte, hogy ez az év végéig történhet meg. Nyilván a szükségesség, az indokoltság, illetőleg ennek a szakmai háttere az, ami

érdekelne, természetesen az időhatár is, hogyha már szükséges, akkor miért kell az év végéig várni? Ez az értesülésem egyébként a sajtóból történt.

A másik, ami érdekelne, a levegő szennyezettségének a kérdése, hiszen sokszor, sokhelyütt olyan hírek kelnek szárnyra, hogy a levegő szennyezettségének a mértéke az ott élőket, illetőleg a visszaköltözőket is befolyásolja. Szerintem ebben érdemes lenne, államtitkár úr, a folyamatos tájékoztatás adása, legalább is annak a technikáját megtalálni, hogy az ott élők, az ott lakók folyamatosan értesüljenek arról, hogy milyen a levegő szennyezettsége, mert, ha nem haladja meg a határértéket, az megnyugtat mindenkit. Véleményem szerint esetlegesen ennek a megvalósítása indokolt lehet.

Az, ami a Marcal kérdését jelenti, véleményem szerint ebben szükséges lenne már most elkészíttetni a revitalizációs programot, hiszen mindazzal együtt, ami a kármentesítést és a kárelhárítást jelenti, ez a jövő érdekében egy megteendő lépés, ami, azt hiszem, a képviselőtársaim által sem vitatott.

A másik kérdéskör, amit érinteni szerettem volna, az inkább az általánosság szintje, mert alapvetően ebből a történetből sok minden más dologra számunkra is fény derült, ami véleményem szerint az általánosság szintjén szükséges intézkedéseket is indukál. Itt arra gondolok például, ami ezeknek a tározóknak az engedélyezési eljárásait jelenti. Ebben lát-e lehetőséget az államtitkár úr arra, vagy szeretnének-e tenni ez irányba lépéseket, hogy itt a hatósági határozatokban, intézkedésekben és azok törvényi vagy jogszabályi feltételeiben valamiféle szigorítás történjen? Nyilván ehhez kapcsolódó az is, ami a folyamatos monitorozást jelenti, illetőleg a folyamatos ellenőrzés megtételét jelenti.

Én itt még felvetnék önnek egy kérdéskört. A környezetvédelmi törvény értelmében minden településnek szükséges környezetvédelmi programot vagy valamilyen környezetvédelmi stratégiát felépítenie, nyilvánvalóan távlatosan. Érdemes lenne ezekben is megjeleníteni ezeket, ott, ahol az ilyen jellegű tározók településközelben vannak, ami részemről ennek a szükségességét jelenti, tehát nemcsak azt, ami a már bekövetkezett katasztrófa esetén a szükséges fellépéseket jelenti, hanem a környezetvédelmi törvény és azt hiszem, az általunk is elfogadott prevenció elv maximális érvényesítését jelenti.

Összefoglalva a kérdéseimet az államtitkár úrhoz: általánosítva milyen lépéseket kívánnak tenni, akár a jogszabályi, törvényi háttérben, illetőleg az ellenőrzés kérdéseiben a megelőzés érdekében?

Még egyszer szeretném megköszönni azoknak, akik ott eddig a kárelhárításban közreműködtek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony.
Nagy Andor alelnök úré a szó.

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr.

Bajban vagyok, mert rengeteg kérdés elhangzott, és nem akarom önöket túlterhelni, van éppen elég munkájuk. Szerencsére sok kérdést már feltettek. Én nagyon röviden két kérdést szeretnék feltenni, azt hiszem, mind a kettő az államtitkár úrhoz fog szólni.

Az egyik: vörösiszapot Magyarországon nemcsak itt tárolnak, hanem, tudjuk, máshol is. A hatóságok vizsgálják-e Almásfüzitőt, illetve, ha jól tudom, talán Mosonmagyaróváron van még hasonló vörösiszap-tárolás. Ott szabályszerűen történik-e ez a tárolás? Hol tart ez a vizsgálat?

A másik pedig az európai uniós ügyekkel kapcsolatos. A tegnapi napon ülésezett az Európai Parlament, és mi a katasztrófa után nem igényelhetünk támogatást az úgynevezett Szolidaritási Alapból, ugyanis ez nem minősül természeti katasztrófának, és nem éri el a GDP 0,6 százalékát. A magyar képviselők ennek a két szabálynak a módosítását javasolták. Van-e visszajelzés arról, hogy milyen fogadókészség van ez iránt?

Ezt kibővíteném azzal, hogy mivel Magyarország adja az EU soros elnökségét az elkövetkező fél évben, ezzel az üggyel foglalkozhatnánk, és javasolhatnánk egy teljesen új európai uniós szabályozást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tekintve, hogy nagyon sok kérdés elhangzott, az a javaslatom, most adjuk meg a lehetőséget a válaszadásra, és amennyiben esetleg további kérdések vannak, akkor azokat a képviselő hölgyek, urak még feltehetik.

Államtitkár úré, az ezredes úré a szó.

Válaszadás

DR. ILLÉS ZOLTÁN államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Kedves Képviselőtársak! Szeretném jelezni, hogy Szaló Péter államtitkár úr is a teremben tartózkodik, és jelezte, hogy az építésüggyel kapcsolatos esetleges további kérdéseiket szívesen veszi.

Említettem, hogy új dolgokról is szeretnék beszámolni, de engedjék meg, hogy a kérdések mentén más információkat is adjak a válaszaimban.

Bödecs képviselő úr a lebontás, mentesítés kérdését tette fel, a porkoncentrációnak való kitettség volt a második, a megélhetés, az elveszített munkahelyek volt a harmadik, az elhelyezés volt a negyedik, és a környező földek mentesítése volt az ötödik kérdése. A 10-es tároló fala, a 9-es tároló, a friss hulladék pH-ja, mit csinál vele a Mal Zrt., tehát ez a hat kérdése volt.

Ennek kapcsán jelezni szeretném, hogy Budapest egyik külső kerületében több mint egy évtizeddel ezelőtt holland pénzzel zajlott egy kárelhárítás a Metalloglobus területén, amely akkor sikeresnek minősült, nem azért, mert én mondom, hanem azért, mert még a kertekből is 60 centiméter mélységig a nehézfémekkel szennyezett talajt elhordták. Magyarul, a válaszem az, hogy itt, ahol vörösiszappal szennyezett belső területek, kertek vannak, az elsődleges módszer az, hogy mechanikai úton el kell távolítani, majd a másodlagos az, hogyha még mindig maradt szennyezettség, tehát teljes mértékben nem lehet sem lapátolással, sem más módon eltávolítani a talajt, akkor azt semlegesíteni kell két tekintetben: csökkenteni kell a pH-ját, mondjuk kalciumsulfátos szórással, de a bentonit, amely természetes anyag, vagy az alginit, amely megint csak természetes anyag, egyfajta fedőréteget adhat, megakadályozza a kiporzást, akár ezekről a területekről, majd pedig a végső megoldás nem más, mint erőgéppel vagy kézzel, annak függvényében, ahogyan a hely adja-e a lehetőséget. Nyilvánvaló, ha marad a ház, akkor az udvarából nem tudja a buldózer letolni a szennyezett földet és a vörösiszap-maradványokat, ott leginkább popcappal vagy kisebb erőgéppel, de leginkább kézi munkával, mint ahogyan az a Metalloglobus esetében Budatétényen történt, a teljes körű kármentesítést el lehet végezni, és el is kell végezni.

A lakóházak esetében – itt majd javasolom, hogy megszólalhasson Szaló államtitkár úr is – a tapasztalataim arról szólnak, hogy a belső terek és a külső fal tekintetében addig van idő, amíg nedves a falakon található szennyezettség, mert utána a porzás következtében sokkal több probléma adódik a falfelületekről történő vörösiszap-eltávolítás tekintetében. A tetejében tudjuk, hogy a lúgot savval lehet semlegesíteni, a durva megoldás a sósavval történő semlegesítés, de amikor ipari méretekben lúgot semlegesítenek, akkor sósavat használnak. Ezen a helyszínen a háztartásokban található 20 százalékos ecetsav alkalmas arra, hogy lecsökkentsen a falfelületen, a padlón található vörösiszap-maradványok pH-ját, akár por formájában, akár iszapszerűen van ott, ugyanakkor ez egyfajta módja a falfelületek lemosásának. Tehát ez az, amit tenni kell. Itt felhívtuk a lakosság figyelmét, hogy az ilyen jellegű tevékenység folytatásához orrot és szájat védő maszkot kell használni, és nem erős vízszugárral, mert a vízpára, ami az erős vízszugár következtében keletkezik, lúgos kémhatású, a vörösiszap lúgos mivoltából fakadóan.

Ennek tudható be az is, hogy a kezdet kezdetétől elrendeltük – a királyi többes azokat illeti, akik ott, a helyszínen a döntéseket meghozták –, hogy a kimenő járművek gumiabroncsairól, oldalairól vízszaggal le kell szedni a vörösiszapot, ez a semlegesítés, mentesítés megtörtént, majd amikor a gátépítésnél szükség volt a nagyobb sebesség megvalósítására, mármint arra, hogy három nap alatt megépüljön a gát, és kamionok tízes számban hozták az anyagot, akkor ezt felfüggesztettük, majd utána újból visszaállítottuk azt a rendet, amit mi magunk is szorgalmaztunk, nevezetesen azt, hogy jelen pillanatban is minden bontás ellenére, minden más tevékenység ellenére a járművek oldaláról, aljáról, a gumiabroncsokról vízszaggal a mentesítés megtörténik.

A porterhelés abban az időszakban nagyobb, amikor mondjuk bontás történik, de ez érthető és szükséges tevékenység. Ennek ellenére a porterhelés csökkentése érdekében a lebontásra ítélt házak esetében szintén a vízzel történő pormegkötés az, ami ott megvalósul, tehát döntenek erőgéppel, de ugyanakkor locsolják, hogy a porterhelés kisebb legyen.

A környező földek mentesítése a vörösiszaptól. Itt 1017 hektárról van szó a becsült adatok értelmében. Természetesen megint nincs más lehetőség, mint a kiporzás csökkentése az általam már említett anyagokkal, ugyanakkor ennek a megvalósítása 1017 hektáron irdatlan feladat, annál is inkább, mert például nyilvánvalóan nincs értelme az erdőfoltokat kalciumszulfáttal, gipsszel beszórni, de az is biztos, hogy mondjuk egy kukoricásnak, amelyet beborított a vörösiszap, és két és fél méter magasságban vágta át rajta, annak teljesen mindegy, hogy kap-e kalciumszulfátot vagy bármi más anyagot, hogy onnan a kiporzás ne történjen meg. A probléma lényege az, hogy nemcsak irdatlanul nagy a terület, hanem önöknek tudniuk kell, és most jelzem önök felé, hogy a területen 50 centiméteren ott van a talajvíz, úgyhogy egy ekkora terület mentesítése – ugyanis hegy lábáról van szó, és ezek nem víznyelő, hanem vízvető területeknek minősülnek, az összes keletkező csapadékvíz és egyéb más víz a hegyekből gravitációs úton és a talajban való mozgás révén, mivel karsztbázisról van szó, ezek a vizek ezen a környéken a felszínen felbukkannak, megjelennek, és innen kezdve az erőgépek, amelyek mondjuk a gátat próbálták építeni, nagyon nehezen tudtak tevékenységet folytatni, magyarul, elsüllyedtek.

Ehhez képest, tisztelt elnök úr, amikor 1017 hektáron elindulnak a buldózerek, akkor bizony ott azzal kell számolni, hogy nem jutnak el sehová sem. Ez még nem jelenti azt, hogy nem kell megcsinálni a mentesítést, ezért roppant fontos annak az időszaknak a megtalálása, amikor a talajból történő nedvesség felfelé áramlása még mindig nedvesíti a vörösiszapot – mondom, még mindig nedvesíti, tehát a kiporzás minimális –, ugyanakkor a terület már annyira száraz, hogy a kiporzás még nem következik be, de az erőgépek nem süllyednek el ezen a területen. Mivel ekkora terület mentesítését még sehol a világon nem csinálták meg, ez egy nagyon egyszerű dolog lenne, hogyha kicsi területről lenne szó, ezért természetesen felmerül az a kérdés, van-e olyan erőgéppark, amely végre tudja hajtani ezt a feladatot, de ez magával vonja azt is, és ezt jelezni kell, hogy például az elmúlt időszakban – igazán nem szeretnék visszafelé mutogatni, mert egyrészt értelmetlen, másrészt nem a stílusom – a honvédségnél megszüntették azt a dandárt, amelyik különböző műszaki feladatokat el tudott látni.

Tehát jelen pillanatban, ha van erőgép, akkor van, de nagyon sok magánkézben van, és annak a megszervezése, koncentrált erő formájában ide történő szállítása az ország különböző pontjairól, mivel nem tudhatta senki, hogy itt katasztrófa lesz, senki nem úgy telepítette az erőgépeket, a buldózereket, hogy mondjuk, csak ebben a térségben legyenek, s a magántulajdonosok pedig nem ide, ebbe a térségbe koncentrálnak az erőgépeikkel. Tehát ennek a logisztikája elképesztő feladat, de nem a logisztika a probléma, mert büszkén és bátran mondhatom, hogy hasonló logisztikai problémát körülbelül 6-8 óra alatt megoldottunk, akkor, amikor a katasztrófa színhelyén este 9 óra és másnap hajnali 5 óra között megszerveztük, hogy a Torna patakon és a Marcal folyón a védekezés következtében

lemenjen a pH, úgyhogy kamionok tömkelegét kellett a Mátrából és a Péti Nitrogénművekből ideirányítani, úgyhogy köszönjük Szili Katalin képviselő asszonynak a dicsérő szavait, én is továbbítom majd mindazoknak, akiket illet, s akiknek a nevét a múltkori alkalommal már elmondtam, de most nem fogom még egyszer elmondani. Például a székesfehérvári vízügyi igazgatót mégis csak kiemelném, aki kiemelkedő munkát végzett ebben a tekintetben is.

Tisztelt Elnök Úr! Ez felveti azt a kérdéskört, amit ön mondott, nevezetesen a külföldi segítség kérését. Több mint 650 javaslat történt, és természetesen ne tekintsek pikírtnek a megfogalmazásomat, most nagyon sok okos javaslatot kaptunk, Szingapúrtól Hajdúnánásig, a feltalálók tömkelegétől kezdve a különböző fantasztikus kormányzati felajánlásokon keresztül, amelyeknél mondjuk csak egyetlenegy részlettel szeretném a tisztelt elnök urat és a nagy érdemű bizottságot tájékoztatni. Amikor idejönnek az európai uniós szakértők – nagyszerű, hogy idejönnek –, küldtek öt embert, fantasztikus, hogy itt voltak, nagyszerű, volt közöttük biomonitoringgal foglalkozó biológus, volt egészségügyi kockázatokat felmérő szakember, volt mondjuk a porszenyezéssel foglalkozó szakember, mondjuk volt olyan, aki vegyész, a szennyezett területek kármentesítésével foglalkozott. Jöttek, láttak, győztek, és három tanácsot tudtak adni. Egy: mindenki mossa le a cipőjét, mielőtt belép az épületbe. Kettő: az autók gumibroncsáról mossuk le a vörösiszapot. Három: tényleg súlyos a probléma. Nincs ezzel semmi baj, de ilyenformán megszervezni az ő útjukat, az ő vezetésüket, az ő tájékoztatásukat, Szaló Péter államtitkár úrtól most a nagy nyilvánosság előtt bocsánatot kérek, hogy feltartottam őt és a kollégáit körülbelül negyven percen keresztül, mert ott, a helyszínen, a devecseri jegyzői irodában ők várakoztak, hogy segítsenek az európai uniós szakértőknek, de valakinek tájékoztatást kellett adnia az egész helyzetről, ezt megtettük a katasztrófavédelmi kollégákkal, megszervezni a logisztikáját, majd két-három napon keresztül igyekeztünk – idézőjelben – „kielégíteni” mindenfajta igényüket. Érdekes volt látni, hogy nem is nagyon akarnak kimenni a helyszínre, mert ők nem nagyon tudnak mit kezdeni ezzel a helyzettel.

Tisztelt Elnök Úr! Ha a 650, de abból csak 12 vagy abból csak 3 nagyszerű hazai vagy külföldi segítséget megpróbáljuk ész nélkül, koordinálatlanul, felmérés nélkül csinálni, akkor az sehová nem vezet. Tehát jelen pillanatban példának okáért nem nevezem meg azt az országot, amelyik azt ajánlotta fel, hogy olyan erőgépeket hoz ebbe a hazába, amelyekkel a tisztítási feladatot el lehet végezni, csak az a kérdés, hogy ki fizeti a révést, mert ettől kezdve bármilyen megoldásnál – például, aki el akarja adni az alginitet, aki nyújtaná a hatalmas szívóerővel bíró gépparkját Görögországból vagy bármelyik országból –, természetesen azt is szeretnék tudni, hogy ki a megrendelő. A kormány részéről ez a legkevesebb, oda lehet írni valakinek a nevét, mondjuk én aláírom, és innentől kezdve mi a fedezete mindannak, amit el kell végezni a kárelhárítás formájában. Ebből nem az következik, hogy nem kell megcsinálni, hanem az következik, hogy nagyon észnél kell lenni, hogy milyen külföldi, milyen hazai segítséget veszünk igénybe.

Mivel lehetetlen körülmények közötti építkezésről van szó, a 10-es tárolótérben – jelezném itt a különböző kérdések kapcsán – folyamatosan nagyon lassú süllyedése van a megsérült falszakaszoknak, 1 milliméter/nap, ami azt jelenti, hogy lehuppan, utána kezd beállni valahová, nyomva az altalajt az a falszakasz, majd egy kicsit kifelé mozog, néhány millimétert naponta, tehát van egy ilyen mozgása, harmadrészt pedig a meglévő repedések és törések növekednek, de nagyon lassan, és senki nem tudja megmondani, hogy például az esőzések következtében ez gyorsulni fog-e vagy sem, de ahogyan elhangzott, az összes szakértő azt mondja, előbb vagy utóbb leomlik ez a két falszakasz, és innentől kezdve nem mindegy, hogy a 10-es tároló tekintetében egy 70 méterszer 23 méter magasságú gátszakadást kell-e betömedékelni, vagy pedig kinyílik, és kétszer 150 méteres gátszakadást kell betömedékelni.

Ezt miért mondom? Magas talajvíz, megközelíthetetlen helyszín, ehhez képest magyar hadmérnökök, és ehhez képest elfogadtuk Ausztria felajánlását. Ők már a katasztrófa első perceiben felajánlottak élő emberanyagot, akik jöttek volna menteni a lakosságot. Mivel a katasztrófavédelem, a rendőrség, a honvédség kiválóan felkészült, és elhárította ezeket a problémákat, megoldotta ezeket a feladatokat, nem tartottunk rá igényt, de ez nem azt jelenti, hogy elutasítottuk volna bárkinek a felajánlását, csak nem volt rá szükség, teljesen felesleges lett volna most igénybe venni az osztrák katonák vagy hadmérnökök ilyen jellegű munkáját.

ELNÖK: Elnézést, államtitkár úr, 2 órákor kötelező szavazás lesz, úgyhogy ezt a napirendi pontot le kell zárni.

DR. ILLÉS ZOLTÁN államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr, igyekszem tartani az időt. Természetesen megértem, sőt, maximálisan egyetértek azzal, hogy a bizottság első kézből kapjon tájékoztatást, máskor is nagyon szívesen eljövök a bizottság ilyen jellegű tájékoztatása érdekében, de most tiszteletben tartom a más napirendi pontokat is.

2006-ban adtak engedélyt – itt sem szeretnék visszafelé mutogatni –, 2006-ban már nem minősült veszélyes hulladéknak, amint azt tudjuk, eléggé gyalázatos módon, mert az EU-csatlakozás előtt Magyarországon a vörösiszap veszélyes hulladéknak minősült, természetesen most is annak kellene minősülnie a pH-ja és a nehézfém-koncentrációja miatt, ezért kezdeményeztem, hogy újból legyen veszélyes hulladék, függetlenül attól, hogy ugyanúgy elő kell majd írni Magyarországon is, mint az EU-ban, hogy 10-esre kell levinni a pH-t, mint ahogyan ott csinálják, és mondjuk 25 százalék szárazanyag-tartalommal szabad csak lerakni egy száraz technológiai eljárás végén, mint ahogyan ott csinálják, csak ehhez képest a Mal Zrt.-nek kellene ebben a pillanatban olyan technológiai újítást megvalósítania, ami elég komoly pénzt jelent, annak érdekében, hogy ezeket a feltételeket teljesíteni tudja.

A felügyelőség igazgatóját Kling Istvánnak hívták, az információ teljesen megállja a helyét, le is zajlik a vizsgálat abban a tekintetben, hogy a felügyelőség az akkor életben lévő törvények értelmében tette-e a dolgát. Amennyiben az akkor érvényben lévő törvényeknek megfelelt, abban az esetben nem terheli felelősség; ha nem a törvények értelmében cselekedett, akkor terheli felelősség. Nyilvánvalóan az, hogy akkor nem volt veszélyes hulladék, az viszont mások felelősségét veti fel, azokét, akik például kezdeményezték ezt a módosítást, még akkor is, ha az Európai Unió belül nem veszélyes hulladék. Ez viszont felveti az akkori szavazók vagy döntéshozók felelősségét, akik nem igazgatói szinten voltak abban az esetben, hanem magasabb döntési szinteken voltak.

A folyórehabilitáció, Marcal, Torna: nagyon jónak tartom a kezdeményezést, ugyanakkor azt is jelezni szeretném, hogy meg kell nézni, fizikailag egyáltalán megvalósítható-e, ugyanis jelzem, a Marcal mentén számos település található, és az, hogy a régi meder helyreállítható-e, így, a térképre ránézve ez egy zseniális kezdeményezés, csak a fizikai megvalósítását kell megnézni.

Miért év végéig az vörösiszap? Az én vélekedésem szerint akár sokkal rövidebb távon is, mindenfajta tárcaegyeztetésre gondolok, és arra, hogy a parlament döntéshozatali mechanizmusai milyen módon zajlanak, de, ha sokkal korábban meg lehet csinálni, akkor annál inkább, mint ahogyan változtatást is kívánunk eszközölni, a kötelező biztosítást kívánjuk bevezetni a veszélyes hulladékkal foglalkozó cégek számára. Ez egy komoly dolog, mert a viszontbiztosítás rendszerét kell kialakítani, ezt tehát egy Iksz Ipszilon átlagos biztosítótársaság nem tudja megcsinálni. Valaki gondolhatná, hogy ez egy új biztosítási forma, nagyszerű, ráugranak az üzleti lehetőségekre, de nem így van, mert itt olyan irdatlan összegekre kell biztosítani egy-egy tevékenységet, hogy a világon csak két-három olyan cég

van, amelyik a viszontbiztosítások rendszerében meg tudja ezt oldani egy ekkora országban, mint Magyarország.

Van még változtatni való. Jelen pillanatba, ahogyan az elnök úr és mások is nagyon helyesen jelezték, az elsőfokú építési hatóság adja ki az építési engedélyt, ez a jegyző, ez nonszensz, nincs pénze, nincs embere, nincs geofizikai berendezése, kiadja a fennmaradási engedélyt, ez nonszensz, és az is abszurd, hogy nincs törvény, ami arról szólna, hogy ki ellenőrzi a gátak állékonyságát. Uram bocsá', van egy, aki ellenőrzi, az pedig a kecske a káposztával, magyarul, ilyen esetben a törvény előírja, hogy az ilyen jellegű létesítmény állékonyságát, szilárdságát a törvény szerint magának a cégnek kell ellenőriznie. Ez körülbelül olyan, mint amikor valaki gyorsan hajt, 150-nel megy ott, ahol 130-cal kellene, a rendőrségnek pedig nincs radarberendezése, de jogköre sem, hogy ellenőrizze. Ezen tehát változtatni kell. Az szép és jó, hogy a cég, mivel a technológiájából származóan nem mindegy, hogy mi történik, önmagát ellenőrzi, de az elfogadhatatlan, hogy ne legyen külső ellenőrző forrás, entitás. Itt megint számításba jöhet a katasztrófavédelem, de szeretném jelezni, az olyan feladatnak nincs értelme, amely mögé nem rendelnek embert, pénzt és eszközt, mert attól kezdve azt a feladatot nem lehet elvégezni.

Almásfüzitő, Mosonmagyaróvár, egyéb helyszínek: szeretném jelenteni az alelnök úrnak, illetve a tisztelt bizottságnak, hogy 14-ére elkészült az a jelentés, amelyet én követeltem meg a főfelügyelőségünk vezetője révén a környezetvédelmi felügyelőségektől. A birtokomban van, a belügyminiszter úr, a miniszterelnök úr megkapja ezekben a napokban. Azt is szeretném jelezni, hogy elszomorító – ez a legdiplomatikusabb, amit mondani tudnék – a helyzet, nemcsak ezen tározóterekenél, hanem más tározóterekenél is, amelyekben nem vörösiszap van, hanem mondjuk salak vagy egyéb pernye.

Tisztelt Bizottság! Természetesen mindent azonnal, de a csodára egy kicsit várni kell. Az elmúlt 60 év hozadékaképpen az, ami itt kialakult, indokolja azt, hogy javaslatot tegyek, mint ahogyan meg is tettem, egy szuperalap, egy superfund – mint ahogyan az Egyesült Államokban létezik –, egy olyan környezetvédelmi alap létrehozására, amely összefogná az összes pénzt, ami az állam szintjén az ilyen jellegű problémák megakadályozására, felszámolására szolgálna. Nincs ebben újdonság, eddig is volt a nagy szennyezett területek elhárítására pénz, de különböző helyeken voltak a feladatok. Úgy vélem, egy ilyen alapnak létre kellene jönnie.

Szolidaritási Alap az EU szintjén: nincs információ, alelnök úr, hogy mi történt a tegnapi napon az Európai Parlamentben, én csak reménykedni tudok, hogy a képviselőink sikeresek legyenek. Mellesleg megjegyzem, ha valami eddig indokolta az EU-elnökségünk során a vizek ügyével való foglalatosságot kormányzati szinten, elnökségi szinten, akkor ez a katasztrófa még inkább felhívja a figyelmet arra, hogy nemcsak nálunk vannak ilyen ketyegő bombák, hanem Európa-szerte mindenütt, és innen kezdve a felszíni és a felszín alatti vízkészletek veszélyeztetettsége egyetemleges.

A revitalizáció a Marcal és a Torna esetében elsődleges feladat, elsődleges feladat a szennyezett külső területekről a vörösiszap eltávolítása, és amit jelezni szeretnék, annak a védőgátnak – én úgy hívom, hogy erődítmény, de hívhatjuk védőgátnak – a megépítése, amely Kolontár és a 10-es zagyatározó között lenne. Kolontár előtt van egy gát, amit úgy becézünk, hogy Csonki-Ékes gát – Csonki István a vízügyi igazgató, Ékes József pedig parlamenti képviselő. Most a Muharai védművet szeretnék megépíteni – Muharai tábornok a katasztrófavédelem helyben lévő tisztelt parancsnoka –, és ez a védmű szolgálná azt, hogyha akár a 9-es, akár a 10-es kiömlik, ez a védmű megfogja, de ugyanakkor ez lehetne egy tározótér a jövőre nézve a zagyok elhelyezése tekintetében.

Szeretném jelenteni, hogy most a tevékenység folytatása következtében a 10/A tározótér áll rendelkezésre, de szakértői becslések szerint mindösszesen 20-25 napra megfelelő ez a tározókapacitás, a legjobb esetben mondjuk fél évre. Tehát nyilvánvalóan vagy

a tevékenységet nem tudják folytatni, vagy újabb technológiai beruházással a száraz technológiát kell megvalósítani, amely révén a Muharai védmű mögött lévő terület lenne alkalmas a száraz deponálásra, de úgy, hogy akkor megfelelő magasságú védőfal 5-6 méter magasságban, a talpszélesség legalább 35-40 méter. Ez nyilvánvalóan ebben az esetben szikla, de előtte résfalazás bentonittal, ami azt jelentené, hogy a rétegvizek áramlását a területen kívül megakadályozza, és, mint ahogyan a veszélyeshulladék-lerakóknál építkeznek, HDPE-fóliával, megfelelő rétegrenddel, szigetelőanyaggal a szigetelés kialakítása a talajvizek megvédelme tekintetében. Nos, ennek a költsége, most alaphangon olyan 500 millió forintnál kezdődik, és az eddigi tárgyalások alapján tudom jelenteni, hogy a Mal Zrt. vállalta ezeknek a költségeknek a fedezetét.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megkérdezem, Dobson ezredes úrnak van-e kiegészítése az elhangzottakhoz.

DOBSON TIBOR ezredes (Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság): Nagyon röviden, mert szerintem az államtitkár úr minden kérdésre adott választ.

A lakosság-elhelyezésről volt szíves kérdezni a képviselő úr, és erről még nem volt szó. Az ideiglenes elhelyezésnél kiemelném, hogy összesen a körülbelül 900 távol lévő személyből, akiknek jó része devecseri illetőségű, vagy a kitelepítés miatt mentek el, vagy önként mentek el, 192 fő kolontári, ők többnyire rokonoknál, ismerősöknél vagy már bérelt lakásokban vannak, pont azért, mert úgy döntöttek, hogy megvárják az újépítésű lakásokat. Összesen 32 személy kért közösségi elhelyezést, nem több, ők jelenleg most Devecseren vannak a Deák tér 1. szám alatti zeneiskola három tantermében. Ellátásuk, elhelyezésük a körülmények alapján biztosított.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Elnézést kérek, látom, hogy két képviselő úr szeretne még kérdést feltenni, de az idő szorítása miatt azt kérem, hogy ezt esetleg ülésen kívül tegyék fel az államtitkár úrnak vagy az ezredes úrnak.

(Jelzésre:) Akkor egy kérdés erejéig parancsoljon!

KEPLI LAJOS (Jobbik): Tényleg nagyon röviden, csak azért, hogy ne történjen boszorkányüldözés ebben a témában, és nem is annyira kérdés, mint inkább határozott álláspont az, hogy aki olvasta az „Egységes környezethasználati engedély”-t, az látja, ha az ott leírt technológiai előírásokat betartják, akkor ez a katasztrófa nem következett volna be.

Tehát én nem játszánék itt a felügyelőség szerepében ilyen boszorkányüldözősdi, ott ugyanis egyértelműen le van írva, hogy a technológiai folyamatba a lúgot bepárlással vissza kell vezetni, tehát ekkora mennyiségű lúg nem kerülhetett volna ki. A katasztrófa a statikus terhelésre méretezett tározó dinamikus terhelése és a lúg hullámzó hatása miatt következett be. Ettől kezdve szerintem a felelősség teljesen egyértelmű. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Egyben megköszönöm az államtitkár úr és az ezredes úr tájékoztatását a bizottság számára, további jó munkát kívánunk. Köszönjük szépen.

A bizottság pedig rátér a többi napirendi pontra.

A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentéséről szóló törvényjavaslat (T/1243. szám)

Következik a megújuló energia közlekedési célú felhasználásával kapcsolatos törvényjavaslatához beérkezett kapcsolódó módosító indítványok tárgyalása.

Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása

Sorrendben megyünk végig, a törvényjavaslathoz 27 darab kapcsolódó módosító indítvány érkezett, ezek jó része tartalmilag összefügg, ezeket igyekeznénk egyben tárgyalni.

A Varga Géza képviselő úr által benyújtott 1. és 2. sorszámú szereplő kapcsolódó módosító indítványok arra vonatkoznak, hogy a bio üzemanyag kifejezésben a bio szót az agro előtagra módosítsuk. Kérdezem, hogy Varga Géza képviselő úr álláspontját kívánja-e valaki ismertetni, bár ez a múltkori ülésen már elhangzott. *(Nincs jelzés.)*

Kérdezem az előterjesztő képviselőjében megjelenteket.

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, az 1. és 2. sorszámú módosító indítványokat támogatja-e. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – 3 igen szavazat.)* Ellenszavazat? *(Szavazás. – 11 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Szavazás. – 2 tartózkodó szavazat.)* A módosító indítványokat a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 3. sorszámú Szabó Rebeka képviselő asszony módosító indítványa szerepel. Itt egy definíciósorban a bio üzemanyagból származó megújuló energiatartalomra vonatkozó definíció beszüretését javasolja a képviselő asszony. Kérdezem az előterjesztő képviselőjében megjelenteket, támogatja-e a kormány a javaslatot.

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány a javaslatot nem támogatja.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás. – 5 igen szavazat.)* Ellenszavazat? *(Szavazás. – 12 nem szavazat.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 4. sorszámú ugyancsak Szabó Rebeka javaslata van, illetve a későbbiekben még több, ezzel tartalmilag összefüggő módosító indítvány van, amely a bio üzemanyag-részarányt, a bio üzemanyagból származó megújuló energiatartalom részarányát módosítaná, tekintve, hogy a bio üzemanyag jelenthet etanolt, bio dízelt is, és pontosabb a meghatározás, ha az energiatartalom részarányával számolunk.

Kérdezem a kormány képviselőjét, az előterjesztő támogatja-e a javaslatot?

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatja.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, a 4. sorszámú módosító indítványt támogatja-e. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – 5 igen szavazat.)* Ellenszavazat? *(Szavazás. – 12 nem szavazat.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

Az 5. sorszámú a gazdasági bizottság javaslata. Nem tudom, ennek az előterjesztését ki teszi meg, én mindenestre megadom az előterjesztő képviselőjében megjelentnek a szót, hogy a kormány támogatja-e a bizottság előterjesztését.

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): A javaslatot a kormány támogatja.

ELNÖK: A kormány támogatja. Kérdezem a bizottságot, a módosító indítványt támogatja-e. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* Ellenszavazat? *(Szavazás. – Nincs jelzés.)* Tartózkodás? *(Szavazás. – Nincs jelzés.)* A módosító indítványt a bizottság egyhangúlag támogatja.

A 6. sorszámú Jávor Benedek képviselő javaslata, amely arra vonatkozik, hogy a villamos energia tekintetében a megújuló részarányt kizárólag a magyarországi villamosenergia-termelésben megjelenő megújuló részarányból lehessen számolni, és az európai uniós megújuló részarány ne lehessen a számolás alapja. Kérdezem a kormány képviselőjét, támogatja-e a kormány a javaslatot.

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, a módosító indítványt támogatja-e. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – 2 igen szavazat.)* Ellenszavazat? *(Szavazás. – 12 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Szavazás. – 2 tartózkodó szavazat.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 7. sorszámú a gazdasági bizottság javaslata, a bio üzemanyag helyébe egy pontosabb, részletesebb kiegészítés lép. A kormány támogatja-e?

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány támogatja.

ELNÖK: A kormány támogatja. Kérdezem a bizottságot, a módosító indítványt támogatja-e. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* A módosító indítványt a bizottság egyhangúlag támogatja.

A 8. sorszámú módosító indítvány Szabó Rebeka képviselő asszony módosítása, kiegészíteni javasolja a törvényjavaslatot a fenntarthatósági követelmények pontosabb definíciójával, ide értve a műtrágya-felhasználást, a növényvédőszeresek használatát, illetve a génmódosított alapanyagok kizárását. Az előterjesztő támogatja-e?

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, a módosító indítványt támogatja-e. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – 5 igen szavazat.)* Ellenszavazat? *(Szavazás. – 12 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 9. sorszámú a gazdasági bizottság javaslatáról kérdezem az előterjesztőt, hogy támogatja-e.

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): Támogatjuk.

ELNÖK: A kormány támogatja. Kérdezem a bizottságot, a módosító indítványt támogatja-e. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* A módosító indítványt a bizottság egyhangúlag támogatja.

A 10. sorszámú ugyancsak a gazdasági bizottság javaslatáról kérdezem az előterjesztőt, hogy támogatja-e.

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány támogatja.

ELNÖK: A kormány támogatja. Kérdezem a bizottságot, a módosító indítványt támogatja-e. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* A módosító indítványt a bizottság egyhangúlag támogatja.

(Jelzésre:) Nagy Andor alelnök úr a szó.

Dr. Nagy Andor (KDNP) ügyrendi javaslata

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Ügyrendi javaslatom van. Azt szeretném kérdezni a tárca képviselőjétől, hogy a gazdasági bizottság előterjesztéseit nem kezelhetnék-e egyben, amennyiben azok egyeztetett álláspontot képviselnek, mert egyszerűbb lenne a szavazás, ha nem egyenként, hanem egy csomagban szavoznánk.

ELNÖK: Kérdezem a képviselőket, mert nem bizonyos, hogy a képviselőknek mindegyik bizottsági előterjesztésnél azonos a véleményük.

A bizottság tagjai elfogadják-e az alelnök úr indítványát, hogy csomagban szavazzunk a gazdasági bizottság előterjesztéseiről? *(Dr. Szili Katalin: Ezek alapvetően nyelvtani jellegű módosítók.)* Igen, technikai jellegűek. Van-e kifogás ez ellen? *(Nincs jelzés.)* A bizottság tagjai nem emeltek kifogást a javaslat ellen, elfogadjuk az alelnök úr javaslatát, a gazdasági bizottság javaslatait most csomagban terjesztem elő. A kormány támogatja az előterjesztéseket, ez el is hangzott.

Kérdezem, a bizottság ezeket az előterjesztéseket támogatja-e. *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* A bizottság egyhangúlag támogatja a gazdasági bizottság javaslatait.

Maradt a 13. sorszámon Szabó Rebeka képviselő asszony javaslata, a már korábban szavazásra bocsátott bio üzemanyag helyett a bio üzemanyagból származó megújuló energiatartalom. A 23. sorszámon lényegében tartalmilag ugyanezeket a javaslatokat terjeszti be, tehát ezt is egy csomagban terjeszteném elő.

Kérdezem az előterjesztőt, támogatja-e.

KOVÁCS PÁL (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. Ki támogatja? *(Szavazás. – 5 igen szavazat.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás. – 12 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A bio üzemanyagokra vonatkozó törvényjavaslathoz beérkezett kapcsolódó módosító indítványok végére értünk. Megköszönöm a kormány képviselőinek, hogy jelen voltak.

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1245. szám)

Rátérünk a következő napirendi pontra, a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvényjavaslathoz beérkezett módosító indítványokra.

Módosító javaslatok megvitatása

Ha jól tudom, a kormány képviselőjében Szaló Péter államtitkár úr van jelen. Üdvözlöm az államtitkár urat.

Elkezdjük a módosító indítványok tárgyalását. Első helyen jó magamnak van egy módosító indítványom, a többi általam benyújtott módosító indítvány is önálló módosító indítványként került benyújtásra, mert más helyek módosítására vonatkoznak, de tartalmilag egybefüggő módosító csomagról van szó, amelynek az a lényege, hogy a fényszennyezés, a zavaró fények kiküszöbölése érdekében egy olyan szabályozási elemet emel be az építési törvénybe, ami lehetővé teszi az építési hatóság számára, hogy az engedélyezési eljárás során érvényesítse a fényszennyezés kiküszöbölésének a célját, és egyben a kormány számára megállapít egy feladatot, hogy a részletszabályozásokat rendeleti szinten és más szinten alkossa meg ezzel kapcsolatban. A módosítók ezzel kapcsolatosak.

Az 1. sorszámon betervezett módosító javaslat definiálja magát a zavaró fényt. Kérdezem Szaló államtitkár urat az előterjesztő képviselőjében.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Nem tudjuk támogatni a javaslatot, részben azért, mert a törvény 31. § (2) bekezdése meghatározza az építmények, mint uniós késztermékek fogalmát és követelményrendszerét, ebben benne vannak az egészség, illetve a környezet védelméhez kapcsolódó követelmények is. Ezeket a követelményeket műszaki szabályozásokban kell meghatározni, ez az „Országos településrendezési és építési követelmények”, erre vonatkozóan van felhatalmazás a törvényben.

Úgy gondoljuk, a zavaró fény fogalma nem kellően definiált. Mi arra lehetőséget látunk, hogy az építési követelmények között ezt megfogalmazzuk, pontosítsuk, részletezzük, ehhez tartozóan műszaki szabályokat rendeljünk, amit természetesen notifikálni kell az Európai Unióban, és így lehetőség lesz arra, hogy a megcélzott szabályozási tartalom a gyakorlatban is érvényesülni tudjon. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm az államtitkár úr tájékoztatását.
(*Jelzésre:*) Szili képviselő asszonyé a szó.

DR. SZILI KATALIN (független): Egy kérdésem lenne az államtitkár úrhoz. Ezek szerint az államtitkár úr ezzel ígéretet is tett arra, hogy ez iránt megteszik a szükséges intézkedést, hogy a zavaró fény a szükséges szabályzatokba bekerüljön.

ELNÖK: Parancsoljon, államtitkár úr.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Igen, a fényszennyezéssel, mint problémával foglalkozni kell, ennek nyilván többszörös összefüggése van, de ami az OTÉK-ra tartozik, azt be fogjuk építeni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Itt egy nagyon izgalmas vitát tudnánk erről folytatni, de lehet, hogy ezt majd az ülésen kívül fogjuk lebonyolítani.

Szavazásra bocsátom az 1. sorszámon benyújtott módosító indítványt. Kérdezem a bizottságot, ki az, aki támogatja a javaslatot. (*Szavazás. – 1 igen szavazat.*) Ki nem támogatja? (*Szavazás. – 14 nem szavazat.*) Ki tartózkodik? (*Szavazás. – 2 tartózkodó szavazat.*) A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 2. sorszámú Hegedűs Lórántné és Kepli Lajos képviselők javaslata. Kérem a képviselő urat, röviden ismertesse.

KEPLI LAJOS (Jobbik): Többek között az én nevem alatt fut a javaslat, bár itt szakmai részről Hegedűs Lórántné volt az, aki ezt kidolgozta, ettől függetlenül el tudom mondani.

Itt elsősorban olyan visszaéléseket akartunk ezzel a kitéttel megakadályozni, hogy ne lehessen ezzel úgymond üzletelni, ha valaki már a tulajdonszerzés pillanatában tudta, hogy egy közérdekű célt szolgál az ingatlan, amit megvásárolt, de utána egy későbbi időpontban úgy gondolja, hogy mégis a kisajátítását kéri, mert az akadályozza őt a használatban. Tehát amennyire pontosak az információim, ez volt a cél.

Konkrét példát mondok. A Balaton-törvény hatálya alá eső területen rengeteg ilyen van, hogy most a part menti ingatlanokat megszerzik a különböző befektetői csoportok, és ott már tudvalévő, hogy a part menti 30 méteres sávra különböző korlátozások vonatkoznak, illetve kerülnek bejegyzésre. Azért, hogy e miatt a későbbiekben ne kérhessék az ingatlan kisajátítását, illetve az állam kisajátíthatja, de ők személy szerint ne kérhessék az ingatlan kisajátítását.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr.
Megkérdezem Szaló urat az előterjesztő képviselőjében.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Nem támogatjuk a javaslatot, függetlenül attól, hogy a szándékot nagyon pozitívnak tartjuk, és úgy gondoljuk, a kezdeményezést tovább kell gondolni, hiszen az ingatlanspekulációt valóban korlátozná ez a szabályozás.

Ugyanakkor elképzelhetők olyan élethelyzetek, amikor az önkormányzatok korlátozásokat vezetnek be a településrendezési tervekben, de valamilyen okból nem kerül sor az adott létesítmény megvalósítására, hiszen pénzügyi és egyéb okokból elcsúszhatnak a beruházások, illetve a vásárló élethelyzetében is bekövetkezhet változás, ami olyan szituációkat eredményezhet, amikor ez tulajdonképpen a tulajdonosok kárát okozná, ezért javasoljuk a jelenlegi szabályozás megtartását.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tehát az előterjesztő nem támogatja. Kérdezem, a bizottság támogatja-e a javaslatot. *(Szavazás. – 5 igen szavazat.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás. – 12 nem szavazat.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. – 1 tartózkodó szavazat.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 3. sorszámúnál javaslattal élnék, miután a 7. és a 11. sorszámokon is ugyanez a módosító csomag kerül betérjesztésre a zavaró fényekkel, illetve a fényszennyezéssel kapcsolatban, ezt együtt terjesztem elő.

A 3., 7., 11. sorszámú módosító indítványok kapcsolódnak az 1. sorszámú, már tárgyalt javaslatához. Kérdezem az államtitkár urat.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. A bizottság támogatja-e? *(Szavazás. – 2 igen szavazat.)* Ki van ellene? *(Szavazás. – 13 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Szavazás. – 2 tartózkodás.)* A bizottság egyharmada sem támogatja.

Megyünk tovább. A 4. sorszámú Hegedűs Lóránté képviselő asszony módosító indítványa. Kérdezem a jobbikos képviselőket, kívánják-e ismertetni a javaslatot.

KEPLI LAJOS (Jobbik): Én igazából nem vagyok ezen a területen szakértő, mint Hegedűs Lórántné, így a javaslatot nem kívánom ismertetni.

ELNÖK: Kérdezem Szaló urat, az előterjesztő támogatja-e.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk, hiszen visszaemelné azt a szócskát, azt a bizonyos jelentéktelen érdeksérelmet, amit nem lehet a gyakorlatban definiálni, ezért nem tudjuk elfogadni.

ELNÖK: Köszönöm. A kormány nem támogatja. Kérdezem a bizottságot, támogatja-e ezt a javaslatot. *(Szavazás. – 2 igen szavazat.)* Ki van ellene? *(Szavazás. – 14 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Szavazás. – 1 tartózkodó szavazat.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

Az 5. sorszámú Varga Zoltán, Pál Tibor és Kolber István javaslata a 6. § elhagyására vonatkozik. Úgy látom, a képviselőtükben nincs itt senki. Ugyanezt, szintén a 6. § elhagyását javasolja Vágó Gábor képviselő úr a 6. sorszámú betérjesztett javaslatában, ez a közterület használatára vonatkozó szabályozás, ami a hajléktalanság kérdésével is összefügg.

Kérdezem az előterjesztőt.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk a javaslatokat.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. A bizottság támogatja-e? *(Szavazás. – 3 igen szavazat.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás. – 14 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 8. sorszámú Varga Géza képviselő úr módosító indítványa. Kérdezem az államtitkár urat.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. A bizottság támogatja-e? *(Szavazás. – 5 igen szavazat.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás. – 12 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 9. sorszám alatt Varga Zoltán, Pál Tibor és Kolber István nyújtottak be módosító javaslatot. Kérdezem az államtitkár urat.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. A bizottság támogatja-e? *(Szavazás. – 1 igen szavazat.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás. – 16 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* A módosító indítványt a bizottság egyharmada sem támogatja.

A 10. sorszámú ugyancsak Varga Zoltán, Pál Tibor és Kolber István módosító indítványa található. Kérdezem az előterjesztő képviselőjében az államtitkár urat.

DR. SZALÓ PÉTER államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. A bizottság támogatja-e? *(Szavazás. – 1 igen szavazat.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás. – 16 nem szavazat.)* Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* A módosító javaslatot a bizottság egyharmada sem támogatja.

Ezzel végére értünk a területfejlesztési és területrendezési törvényjavaslatához benyújtott módosító indítványok tárgyalásának. Köszönöm szépen Szaló államtitkár úrnak, hogy a kormány képviselőjében itt volt.

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/1248. szám)

A harmadik napirendi pont, a fővárosi és megyei kormányhivatalokkal kapcsolatos törvény módosítóinak tárgyalása következik. Megállapítottuk, hogy a törvényjavaslat általános vitája lezajlott a bizottságban, és speciálisan a mi feladatkörünkbe tartozó módosító indítvány nem érkezett, tehát, amennyiben nincs ellenvetés, ugornánk.

Az adó- és járuléktörvények, a számviteli törvény és a könyvvizsgálói kamarai törvény, valamint az európai közösségi jogharmonizációs kötelezettségek teljesítését célzó adó- és vámjogi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1376. szám)

A negyedik napirendi pontunk az adó- és járuléktörvények, a számviteli törvény, a könyvvizsgálói kamarai törvénnyel kapcsolatos előterjesztés általános vitája.

Szatmári László főosztályvezető-helyettes úr a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről van jelen a bizottságunkban. Megadom a szót a főosztályvezető úrnak, röviden tájékoztassa a bizottságot az előterjesztés lényegéről.

Szatmári László főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium) tájékoztatója

SZATMÁRI LÁSZLÓ (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Valóban nem visszaélve a türelmükkel, néhány mondatban szeretném összefoglalni ennek a törvénycsomagnak a lényegét, és valóban a lényegét, nem kitérve a részletekre, bár van egy-két olyan részlet, ami a tisztelt bizottság szűkebben vett ügykörébe tartozik, ezekre azért, ha megengedik, viszonylag részletesebben kitérnék.

Ennek a törvénycsomagnak minden kétséget kizáróan a leglényegesebb vonulata a jövedelemadókat érintő változások. Ez természetesen a személyi jövedelemadóztatást, illetve a társasági adóztatást érinti. A társasági adóztatást érintően viszonylag egyszerűbb a változás. 2013-tól valamennyi adóalapra, értékbeli korlátozás nélkül, egységesen 10 százalékos társasági adókulcs fog vonatkozni, amint említettem, 2013-ban.

A személyi jövedelemadóztatás tekintetében a változás sokkal sokrétűbb, gyakorlatilag a személyi jövedelemadóztatás egész rendszere megváltozik. Ez azt jelenti, hogy 2011-től egy egykulcsos arányos jövedelemadóztatás valósul meg, mégpedig kiegészülve egy igen markáns családi adóalap-kedvezményrel. Az egykulcsos arányos adóztatás lényege az, hogy minden jövedelemtípusra azonos adókulcsot javasol alkalmazni az előterjesztő, mégpedig az az egy kulcs a 16 százalékos kulcs, ez vonatkozna a tevékenységi jövedelmekre, ez vonatkozna a tőkejövedelmekre is. Ez az egy kulcs az, amelyik tulajdonképpen annak az okát, értelmét jelenti, hogy a különböző jövedelemtípusok közötti átkonvertálások megtörténjenek, és a trükközéseket lényegesen szűkíti. Az arányosság annyit jelent, hogy természetesen ebben az egykulcsos rendszerben a jövedelem nagysága határozza meg – most eltekintve az adókedvezményektől – a fizetendő adó mértékét, tehát kétszer akkora jövedelemhez kétszer akkora fizetendő adó társul.

Hozzáteszem, hogy 2011-2012 az egykulcsos adóztatás történetében még átmeneti évnek számít, abból a szempontból, hogy a kvázi szuperbruttó gyakorlatilag az összeadandó jövedelmek esetében 1,27-tel való felszorozást jelent, 2011-ben még fennmarad, 2012-ben csökkentett mértékben fennmarad, és csak 2013-tól szűnik meg. A kormánynak ezzel kapcsolatban az az álláspontja, hogy a szuperbruttó intézménye nem egyszerűen egy intézmény, meg kívánja szüntetni, de költségvetési megfontolásokból egy lépésben erre nem kerülhet sor. Szintén fennmarad, és valószínűleg tartósan fennmarad az adójóváírás intézménye is. Ez gyakorlatilag a bérjövedelemmel rendelkezők esetében a technikai nulla kulcs szerepét tölti be, hiszen az egykulcsos adóztatás esetében is a legtöbb egykulcsos adórendszer ismeri az adóztatás során alá nem vont jövedelmek kategóriáját. Ez a javaslat ezt az adójóváírás fenntartásával valósítja meg.

A másik lényeges változás, mint említettem, egy markáns családi adóalap-kedvezmény megjelenése a személyi jövedelemadóztatás rendszerében. Ez azt jelenti, hogy az egy, illetve a két gyermeket nevelők esetében is a családi adókedvezmény érvényesíthető. Mint jól tudják, jelenleg ez csak a három gyermeket nevelők esetében adott, s ezzel együtt a mértékek is jelentősen emelkednek. Az egy, illetve két gyermeket nevelők esetében gyermekenként 62 500 forint az, ami levonható az adóalapból. Ez adóban kifejezve havonta és gyermekenként 10-10 ezer forintos adólevonást jelent, a három, illetve több gyermek esetében gyermekenként 206 250 forint. Ha ezt adóban fejezzük ki, ez gyermekenként és havonta 33-33 ezer forint levonást jelent az adóból. A három gyermek esetében az előterjesztő figyelembe veszi, így a törvényjavaslat is, hogy a több gyermeket nevelő családok esetében

radikálisan csökken annak a lehetősége, hogy az anya munkát vállaljon, tehát ebben az esetben a magas összegű kedvezménynek részbeni funkciója az is, hogy az így kieső jövedelmet ellensúlyozza, valamelyest pótolja.

Meg kell még említeni a változások rendszerében a béren kívüli juttatások rendszerének változását is, abból a szempontból is, ami nem változik, és abból a szempontból is, ami változik. Minden ellentétes híreszteléssel szemben semmi olyan változás nem következik be a béren kívüli juttatások rendszerében, amely a helyi, illetve a helyközi közösségi közlekedés preferáltságát bármilyen módon is érintené. Tehát a helyi utazási bérlet kedvezményes juttatásként történő adhatósága megmarad, és természetesen, bár az nem béren kívüli juttatásként működik, de a munkába járáshoz adott munkáltatói támogatás – ez a jegy, illetve a bérlet árának a térítését jelenti – megmarad adómentes juttatásként, és nagyon lényeges az is, hogy az a 9 forint/kilométeres mérték, amelyet a nem helyközi közösségi közlekedéssel történő munkába járás esetében a munkáltató téríthet, nem változik, tehát ebből a szempontból a relatív előnye a helyközi közösségi közlekedésnek megmarad, sőt, tovább nő.

A béren kívüli juttatások rendszerébe visszakerül 2010-től a hideg étkeztetés formájában juttatott étkezési támogatás. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy az étkezési utalványt 2011-től a magánszemély arra használja fel, amire gondolja, de természetesen az étkeztetésen belül, tehát meleg étkezésre is, de ha úgy gondolja, hogy neki előnyösebb, akkor a fogyasztásra kész ételek vásárlására is.

Egyebekben a szja-törvényen belül még meg kell említeni, hogy éppen abból a körülményből, hogy egyszerűsödik az adóztatás rendszere, ezáltal az adóelőlegezés rendszere, gyakrabban állhat elő az a helyzet, amikor lényegében az előlegként levont adóelőleg, valamint az évet követően teljesítendő adófizetési kötelezettség között gyakorlatilag nincs különbség. Ez lehetővé teszi azt, hogy a magánszemélyek egy igen jelentős köre az adóbevallási kötelezettségét egy egyszerű adattartamú adónyilatkozattal teljesítse. Ez nem zárja ki azt, hogy aki ezzel nem kíván élni, az továbbra is maga adjon be bevallást, vagy kérje a munkáltatói megállapítást, vagy alkalmazza az adóhatóság közreműködésével történő egyszerűsített adóbevallás lehetőségét, de ez is egy lehetőség. Számításaink szerint több százezer ember, több százezer jövedelmet szerző magánszemély élhet ezzel a lehetőséggel.

Talán ezek lennének a leglényegesebb olyan változások a személyi jövedelemadóztatást és általában a jövedelemadóztatást érintően, amelyek kiemelt igényelnének, és mint ígértem, a bizottság ügykörét érintő egyik olyan módosítás, amelyik apróbb, de érdemes megemlíteni.

Szintén felhívnám rá a tisztelt figyelmüket, az egyik a jövedéki adóztatást érinti, ez a környezetkímélő motorok fejlesztéséhez felhasznált üzemanyagok jövedéki adómentességét érintő új szabály megjelenése a törvényben. Ezzel kapcsolatban, ha kérdések, észrevételek vannak, a kollégáim készséggel válaszol. A másik pedig az általános forgalmi adó rendszerében egy változás, mégpedig a széndioxidkvóták kereskedelméhez kapcsolódóan a fordított adóztatást rendeli alkalmazni. Tehát erre a két változásra ennek a bizottságnak az ülésén mindenképpen ki kellett térnem. Köszönöm a türelmüket.

Kérdések, észrevételek

ELNÖK: Köszönöm szépen a főosztályvezető-helyettes úr tájékoztatását. Kérdezem a bizottságot, van-e kérdés, észrevétel. *(Jelzésre:)* Bődecs képviselő úr a szó.

BŐDECS BARNA (Jobbik): Nem a beterjesztett anyaggal, inkább annak összefüggéseivel kapcsolatban szeretnék kérdezni. Említette, hogy a személyi jövedelemadó rendszerében egy olyan egységes adóztatást szeretnének megvalósítani, amely jövedelemfajtától független, így a tőkejövedelmekre is kiterjed. Ugyanakkor úgy látom, hogy nem történik változtatás az eva-nál, ami nyilvánvalóan továbbra is megtartja elszívó hatását a

személyi jövedelemadó rendszerétől, hiszen az eva adóterhelése alacsonyabb, még mindig alacsonyabb, mint a társadalombiztosítási járulékkal és személyi jövedelemadóval terhelt bármely jövedelemadó terhelése.

A gazdaságban nap mint nap látjuk, hogy ebből fakadóan direkt evás cégek alakulnak, annak érdekében, hogy kevesebb adót kelljen fizetni. Tehát ezt az adóelkerülést a kormányzat mikor kívánja kezelni?

A másik kérdésem: azt az előterjesztőtől tudomásul vettük, hogy az adóztatási filozófia az egykulcsos adó irányába megy el. Ez egy más kérdés, hogy mondjuk melyik frakció ezzel milyen mértékig ért egyet, ugyanakkor a személyi jövedelemadóztatás kiegészül a társadalombiztosítási járulékok rendszerével, és ebből az a disszonancia következik, hogy a legmagasabb, a kiemelkedő jövedelmek alacsonyabb teherrel terheltek, mint az átlagos vagy az átlag alatti jövedelmek, hiszen a társadalombiztosítás rendszerében olyan felső jövedelemhatár van megállapítva, ami fölött nem kell munkavállalói járulékot fizetni, magyarul szólva, akinek mondjuk havi 2 millió forintos jövedelme van, annak a nettó jövedelme kiszámításánál már csak a személyi jövedelemadót kell megfizetnie, és nyugdíjjárulékot nem kell fizetnie. A kormányzat miért nem gondolkodott el azon, ha már egyszer a progressziót, a személyi jövedelemadóztatást megszüntette, hogy ne váljék degresszívvé az adóztatás, mert így a leggazdagabbak kevesebbet adóznak, mint az átlagos vagy átlag alatti jövedelműek?

A harmadik, még egy nagyon lényeges kérdés. Az egy nagyon szép dolog és törekvés, hogy a belföldi adózó polgárok azonos adóterhelésben részesüljenek, ugyanakkor a tőkejövedelmek rendszeréből a külföldiek egy nagy szelete továbbra is ki van hagyva, hiszen a társasági adó rendszerében az osztalékadó rendszerét még az előző kormányzati ciklusban megszüntették, melynek következtében a Magyarországról kivont tőkejövedelmeket semmilyen adó nem terheli. Ezt végtelenül diszkriminatívnak tartom a magam és a frakcióm nevében együttesen, hiszen Magyarországról úgy lehet elvinni osztaléktípusú tőkejövedelmeket, hogy nem fizetnek utána osztalékadót, míg a magyar állampolgárokat, illetve a vállalkozásokat tekintet nélkül ez az adóteher megterheli. Végül is ez ilyen szempontból megint nem mutatja azt, hogy mindenkire egyenlő feltételek vonatkoznának. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy úgy tudom, a Fidesz-frakcióban 13 óra 45 percre hívták be a képviselőket, és az érvényes napirend szerint a szavazások 14 órakor kezdődnek.

(*Jelzésre:*) Oláh Lajos alelnök úr kért szót.

DR. OLÁH LAJOS (MSZP): Köszönöm szépen. Sem a hely, sem az idő nem alkalmas arra, hogy ezt a vitát lebonyolítsuk, hiszen lesz erre talán elég sok időnk és lehetőségünk, hogy az ezzel kapcsolatos álláspontokat ütköztessük.

Azt gondolom, hogy itt, ebben a bizottságban azért el kell mondani, hogy ez a törvényjavaslat a fenntartható fejlődés bizottságában a zöld adózás irányába nem tett semmilyen lépést, a bizottság minden tagjának pártállástól függetlenül el kell ismernie, hogy ez nem a mi bizottságunk szívének megfelelő javaslat. Azt gondolom, ebben egyetértésnek kell lennie.

Amiben talán kevésbé van egyetértés, az az, hogy számtalan pontot tudnék mondani a saját frakcióm álláspontjából, de csak néhányat ragadnék ki. Az egyik az, hogy az adócentralizáció önmagában gyakorlatilag nem változik, ugyanaz marad, mint ami korábban volt, a Fidesz választási ígéretével ellentétesen.

A munkahelyteremtésnél a Fidesz a legfontosabb fegyvernek a járulékcsökkenést tartotta, de gyakorlatilag a járulékcsökkenésben semmi nem történik ebben az anyagban.

A tőkejövedelmet támogatja, ami szintén ellentétes a Fidesz választási programjával, végig azt mondták, hogy a tőkejövedelmet minél erőteljesebben meg kell adóztatni.

Ami több parlamenti frakciónak fáj, hogy a lineáris adózást vezetik be a progresszív adózással szemben. Azt gondolom, ez igazából azoknak jó, akiknek négy kerekük és három gyerekük van, tehát azoknak, akik megfelelő jövedelmi szinten és három gyerekkel bírnak, ez ideális, például a miniszterelnöknek, de sok magyar állampolgárnak ez már kevésbé jó.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nekem csak egy nagyon rövid kérdésem volna. Lehet-e tudni, hogy a termékdíjrendszer módosítására készül-e a kormányzat? Ebben az anyagban ez nem jelenik meg, ugyanakkor a bevételi oldalt, a költségvetés megalapozását érintő módosítás, ezzel kapcsolatosan lehet-e tudni, hogy egyáltalán mikor van a pénzügyi kormányzatnak szándéka ezzel előállni?

Amennyiben más kérdés nincs, akkor a főosztályvezető-helyettes úrnak megadom a szót, hogy válaszoljon a felvetésekre.

Válaszadás

SZATMÁRI LÁSZLÓ (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ha megengedik, a kérdések sorrendjében próbálnék végigmenni.

Az eva valóban egy olyan adónem, amelyik a rendszerben marad, és valóban nem történik változás, egy technikai módosítástól eltekintve, amely a szünetelő egyéni vállalkozókat érinti, annyiban, hogy ameddig szünetelnek, nem kell pénzhozami bankszámlát fenntartani. Körülbelül ennyi az evát érintő változás.

Most az evát érintően egyébként borzasztó nagy viták folytak eddig is és ezután is. Az egyik oldalról ez az érv hangzik el, hogy elszív, adóbevételt csökkent, de ezzel szemben egy valamit azért mégis csak hozzá kell tenni. Ha megnézzük azokat a vállalkozásokat, amelyek nem előélet nélkül jönnek létre, és megnézzük, hogyan alakul az adófizetésük, akkor azt látjuk, hogy az evának pozitív hozama van, ugyanis az eva fehérit. Azok, akik általában az evát alkalmazzák, éppen azt szokták felvetni, hogy az eva nem eléggé jó, mert nem alkalmas magas költséghányadú tevékenység kezelésére. Tehát ez valóban egy olyan vita, amit lehet folytatni, de az a kormányzat álláspontja, hogy ez egy egyszerűsített adózási mód, amely megfelelően szolgálja a bevételi érdekeket, és fehérit a gazdaságot.

A tőkejövedelmek adóztatásában nem a szokott elhatározás működteti az adóztató közhatalmat, hanem tartania kell magát többek között nemzetközi egyezményekhez is, egyrészt az uniós irányelvekhez, másrészt pedig a kettős adóztatási egyezményekben foglaltakhoz is. Tehát nyilvánvaló, hogy ezek alapvetően megkötik a kezünket. Egyébként még a között is különbséget kell tenni, hogy magánszemélyekről beszélünk, vagy pedig társaságokról. A magánszemélyek esetében a legtöbb tőkejövedelem esetében tulajdonképpen nem a jövedelemszerzés helye szerinti adóztatás valósítható meg, hanem a magánszemély illetősége szerinti adóztatás. Például, ha kifejezetten a kettős adóztatást kizáró egyezményünk egy osztalékjövedelem esetében nem teszi lehetővé azt, hogy a forrásország adóztasson, akkor ebben az esetben nem történhet adóztatás. Ha lehetővé teszi, akkor abban a mértékben ezzel az adóztatás lehetőségével a Magyar Köztársaság él is, de hangsúlyozom, nem minden egyezmény esetében. Az árfolyam-nyereséges jövedelmek esetében pedig az a főszabály, hogy ilyen jövedelem esetében lényegében csak az illetőség szerint történik adóztatás, tehát ahány típusú jövedelem, annyiféle lehetőség van a nemzeti adóztatásra. Amit egyébként az egyezmények lehetővé tesznek, ott általában azzal a lehetőséggel a Magyar Köztársaság él. Tehát nem annyira egyértelmű itt a helyzet, hogy soha nincs adóztatás. Ha nincs kettős adóztatást kizáró egyezmény a magánszemélyek esetében, akkor pedig általában meg is történik az adóztatás, különösen akkor, ha nem tud bemutatni illetőségi igazolást, mert abban az esetben még a külföldi mivoltát sem tudja igazolni, és ebben az esetben a kifizetőnek le is

kell vonni a forrásadót, tehát nagyon összetett a kép. Olyan sommás ítéletet mondani, hogy soha nem történik meg a tőkejövedelmeknél a külföldiek adóztatása, ez így azért szerintem nem állja meg a helyét.

A lineáris progresszív adóztatás szembe állításáról: bármilyen hihetetlen, vagy újdonságot mondok vele, a magyar adórendszer, a személyi adóztatás nem progresszív, hanem duális szerkezetű. Érvényesül a progresszió a tevékenységi jövedelmekre, a tőkejövedelmeknél pedig viszonylag tarka adókulcsokkal, de gyakorlatilag lineáris adóztatás működött eddig is. Tehát gyakorlatilag az a felvetés, hogy csak a magas jövedelműeknek jó ez az úgynevezett egykulcsos adóztatás, minden esetre azért annyi árnyalást igényel, hogy természetesen a tőkejövedelmeknél, ahol érvényesül a józan megfontoltság, hogyha a tőkejövedelmeknél megjelenik egy markáns adóztatás, akkor azt a tőkejövedelmet nem lehet elosztani, egész egyszerűen azért, mert nem lesz. Tehát gyakorlatilag ezt tudomásul vettük, márpedig a magánszemélyek által megszerzett igen magas jövedelmek egy igen nagy része tőkejövedelem. Az persze igaz, hogy ez az egykulcsos adóztatás most vonatkozni fog a tevékenységi jövedelmekre is, de azzal, hogy egykulcsos az adórendszer, azok a trükkök elkerülhetők, hogy a tevékenységi jövedelmeket hogyan konvertálják át, és hangsúlyozottan ismét a leggazdagabbaknak volt erre lehetőségük a tőkejövedelemnél. Tehát ennyiben az átláthatóság és az egyszerűség biztosan meg fog jelenni.

A termékdíj rendszeréről jelenleg nekem nincs információm, én erről most nem tudok semmit mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető-helyettes úr, a tájékoztatást.

Amennyiben más kérdés, hozzászólás nincs, akkor ezt a napirendi pontot lezárom. Végezetül megköszönöm a főosztályvezető-helyettes úrnak, hogy itt volt.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Szavazásra bocsátom a javaslat általános vitára való alkalmasságát. Ki ért ezzel egyet? (Szavazás. – 14 igen szavazat.) Ellenszavazat? (Szavazás. – 1 nem szavazat.) Tartózkodás? (Szavazás. – 1 tartózkodó szavazat.) A bizottság a javaslatot általános vitára alkalmasnak találta.

Egyebek

Még az Egyebek napirendi pont alatt: egyrészt a következő ülésünket november 2-án, kedden reggel 9 órakor tartjuk. Tekintve, hogy nekem hivatalos elfoglaltságom lesz, ezért megkértem Oláh Lajos alelnök urat, hogy vezesse le az ülést, illetve Bácskai képviselő úrnak volna egy bejelentése.

DR. BÁCSKAI JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen, egy mondat.

Tisztelt Bizottság! A polgármesteri feladatok ellátása miatt megnövekedett közfeladataim következtében lemondanék Az elmúlt nyolc év kormányzati visszaéléseit vizsgáló albizottság elnöki tisztjéről, és előzetes egyeztetések alapján javaslom dr. Aradszki András képviselő urat erre a pozícióra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Azt gondolom, hogy ez bejelentés volt, és ezt az albizottság hatásköre jóváhagyni, elfogadni.

(Jelzésre:) Alelnök úrnak van még egy megjegyzése.

DR. OLÁH LAJOS (MSZP): Zajlik az alkotmányozás folyamata, és az elnök úrral egy pár mondat erejéig egyeztetnék.

Az lenne a tiszteletteljes javaslatom, hogy valamikor november közepén civil szervezetek, zöld ombudsman és minden érintett bevonásával tartunk egy olyan ülést – hívhatjuk ülésnek, hívhatjuk workshopnak, bárminek –, amikor arról beszélünk, hogy a fenntarthatóság gondolata hogyan jelenjen meg az alkotmányban. Látom, bólogatnak a képviselők, pártállástól függetlenül, és amennyiben azt a mandátumot kaphatjuk alelnök társaimmal és elnök úrral együtt, hogy erre dolgozzunk ki valamilyen technológiát, akkor ebbe az irányba előremennénk.

Jó pár követségnek írtam levelet, hogy az ottani alkotmányokban ez hogyan jelenik meg, ezt valamikor a jövő héten közkinccsé tenném, amikor rendszerezem ezeket egy kicsit, hogy előzetesen közösen fel tudjunk készülni.

Köszönöm szépen, ennyi lett volna.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mindenkinek további szép napot és jó munkát kívánok, mai ülésünket berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 54 perc)

Jávor Benedek
elnök

Jegyzőkönyvvezető: Gálné Videk Györgyi